

Pranwan (19), A, 2020

Hkristu hta kam shamyat ai lam

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, Lai wa sai laban hta Madu Yesu anhte hpe hkum hkrang wenyi lahkawng yan na matu lu sha jaw ya nga ai lam na la lu shaga ai. Shi a Mungga madat la na matu, shi a shamai shatsai ya ai hpe hkam la na matu, shi a hpang hkan na matu, shi kaw hkan nang ai ni yawng hpe Wenyi hkum hkrang lahkawng yan shi kaw ap da ai rai yang anhte hta ra ai lam mahkra shi hkum nan lajang ya ai. Kam sham ma ai kun?

Anhte kashin kamun hkam la ai shaloi, Wenyi gaw anhte hta ra ahkyak dik ai manu dan dik ai kumhpa langai jaw da ai. Dai gaw Hkristu hta kam hpa ai lam nan rai nga ai. Hkristu hpe kamsham ai ngu ai gaw shi a sharing shaga ai lam yawng hpe kamsham ai, shing nrai, Nawku hpung kawn Hkristu a mying ningsang hta sharing shaga ai lam ni hpe hkap la kam sham ai rai nga ai.

Kashin kamun hkam la ai shaloi Wenyi gaw anhte hpe Hkristu a sharing shaga lam ni hpe chye na lu hkra ningtoi jaw ya ai. Dai ningtoi hta Hkristu Madu a hpung dagu hte mai kaja lam hpe, kaja wa sha, kamsham na matu hte anhte hte, ni htep ai hku nga nga ai hpe ngang kang ai kamsham myit nga ra ga ai. Hkristan ni a prat hpe Karai Kasang a lata hta ap da ra ai.

Dai majaw makam masha ngu ai gaw Hkrungrawt sai Madu Hkristu a lata hta tinang hkum hpe ap da ai lam hte, dai Madu Hkristu a mai kaja ai lam hte hpung dagu hpe kam hpa kam shamyat ai lam rai nga ai.

Karai Kasang anhte a masin salum hta gat hkai da ai nli tum ga shadawn jaw da ai.

Kashin kamun chyeju kumla hkam la ai shaloi, nli tum makru prut wa nna, anhte hta rawng nga ai Wenyi a marang e, kung kaba wa ai hpun tai wa ai. Ndai mungkan hta anhte a lit gaw dai hpun hte bung ai anhte a prat hkrun lam hta matut kung hpan galu kaba wa hkra yu lajang na matu rai nga ai. Dai hta tsawra myit ngu ai apu asi ni pu si wa nna, masha law law di sha lu ai “tsawra” hpun tai nga na rai nga ai. Dai gaw, anhte a matu htani htana asak lu la na apu asi rai nga ai.

Raitim, dai “tsawra hpun” tai nga na matu anhte a prat hkrun lam tup hta jahkrit shama ai lam ni hkrum wa na re. Dai ni na Chyum Mungga gaw, dai zawn hkrum gatut ai shaloi gara hku sadi maja nna tawt lai lu na lam matsun da nga ai.

Yaweh Karai Kasang hta Myihtoi Eliah kamhpa kam shamyat ai lam

Israel mungdan hta Yesu n shangai shi yang BC 850 daram hta laklai ai masha langai paw pru yu ai. Shi a mying gaw **Eliah** rai nga ai. Yaweh Karai Kasang a myusha ni rai nga ai Israel myusha ni a matu kabu gara shiga htinglat ya ai wa rai nga ai. Dai ten gaw Israel myusha ni a matu Myihtoi hpe ra taw ai aten mung rai nga ai. **Ahab** hkawkam gaw tara maigan hkawkam kasha rai nga ai **Jezebel** hpe hkawkam jan shatai la ai. Dai hkawkam jan a nyan hta kadawng bang ai majaw, shi a Israel myusha law law Yaweh Karai Kasang hpe kau da nna, tara maigan ni naw ai **Bar nat** jaw na matu Hkawkam hkum nan lajang woi wa ai. Karai Kasang **Eliah** hpe ap da ai lit magam gaw dai **Bar nat** jaw mat ai Israel myusha ni hpe, Yaweh hpang de bai n htang wa shangun na matu rai nga ai. Dai lam gaw grai yak na bungli langai rai nga ai. Hkawkam hte shi a hpang hkan nang mat ai ni a mara hpe dam jaw ai hku, myihtoi gaw lamu marang hka grai taw wa na re ngu, ndau dat ai hte maren shara shagu hta kaw si hpang gara hkrum, jam jau hkrum ra mat ai, masum ning hte shata kru rai mat ai. Lk 25:26 hta, Yesu Madu hkaw tsun da ai gaw dai lam hpe madi nna tsun ai rai nga ai.

Hkawkam **Ahab** gaw Myihtoi **Eliah** hpe sat kau na matu hkan tam ai. Raitim, shi a mungdan shara shagu hta dai zawn re ai tsin-yam hkrum nga ai majaw, shi gaw Myihtoi a garum la na hpe myit mada let hpyi sawn na hta, kaga lata la na lam n-nga sai. Eliah gaw dai ahkaw ahkang hpe atsawm sha jai lang dat ai. **Bar** karai mying ai wa hte Yaweh Karai mying ai wa lahkawng hta na kadai mahtang, tengman Karai Kasang re ai hpe mahtai tam madun dan na matu **challenge** galaw ai. Mung shawa masha ni yawng hpe mung shaga zuphpawng da ai. **Bar** karai a myihtoi ni gaw tsa kaba rai ma ai. Yaweh Karai a myihtoi ni hpe **Jezebel** hkawkam jan sat shama kau sai majaw, Myihtoi **Eliah** langai sha sa shing jawng na lam nga nga ai.

Hkungga nawng na du sat lahkawng lajang da ma ai. Langai gaw **Bar** Karai hpe hkungga nawng na matu; Langai gaw Yaweh Karai hpe hkungga nawng na matu rai nga ai. Dai hkungga lahkawng yan hpe lamu na wan hte hkru shangun lu hkra tinang a Karai kaw hpyi na rai nga ai. **Bar** myihtoi ni shani ka-ang chying tung jan kahtet dik ai ten kaw na shana jan du hkra Bar karai kaw hpyi ma tim kaman sha; Jan mung shang, hkungga nawn tawn hkungri hta hka mung jaw shangun nna Yaweh Karai kaw chya hkring mi sha akyu hpyi dat ai hte ya ju ya hkyen hkungga nawng jau lu ai. Sa du hpawng de ai ni mung mu ai hte mau mat ma ai; kam sham ma ai. **Bar** myihtoi ni yawng hpe mung shomit kau ma ai. Yaweh karai kasang hpe shakawn ma ai hte shi hpang de kayin wa ma ai.

Jezebel hkawkam jan gaw hkying hkum 24 lapran **Eliah** hpe tam sat kau na, myit daw dan ai hpe Hkawkam Ahab myit dik nga ai. Myihtoi **Eliah** gaw shi a asak lawt lam a matu bum lagaw na nam maling kata de hprawng makoi mat ai. Dai zawn hprawng hkawm ra ai majaw pu ba dik nna myit htum myit kaji wa ai; Shi hpe si na ahkang jaw na matu Yaweh Karai kasang kaw hpyi sawn wa ai. Dai shaloi, Yaweh Madu a lamu kasa hka hte malu masha shi kaw la sa jaw ai. Dai hpang, **Horab** (Sainal) bum de lung na matu bai matsun dat ai. Dai shara gaw Karai Kasang Mawshe hpe Tara Kanu Lam (10) jaw da ai shara rai nga ai (Pru 33:22).

Yaweh Karai Kasang gaw **Eliah** hpe manang zawn, si mani ai hku matut mahkai tsun shaga ai. **Eliah** mung shi hpe shatsam ai lit magam ni hpe Yaweh Karai hta kam ai myit ni hte matut galaw na, n-gun rawng wa ai. Yaweh Karai mung shi hpe lit magam law law matut shatsam wa ai. Dai ni hta na lit magam langai gaw shi a hkinghtawng dagraw na wa hpe lata san nna shapan shalat na matu rai nga ai. Ndai gaw ahkyak dik ai magam langai rai nga ai. Tinang lit la galaw taw ai magam hta kade kung kyang ai rai rim, masha shapan shalat ai lam n'nga ai tingyang gaw hten rum na law malawng rai nga ai.

Shi a hkinghtawng dagraw na matu Elisha hpe lata san da ai hpang, Eliah gaw kaga magam bungli ni matut galaw na, aten n'lu mat sai. Dai majaw shi a hkinghtawng dagraw ai Elisha dai magam bungli hpe bai matut galaw sa wa ai hpe anhte matut hti yang mu lu ai.

Israel myusha ni hpara sumla ni hpe bai nawku mat ma ai. Raitim, Yaweh karai hpe kam ai Eliah a makam gaw agrin ding yang rai nga ai.

Eliah gaw Mawshe zawn laika galoi n-ka yu ai. Raitim, Yuda myusha ni a myit hta Mawshe ngut jang kaba dik ai myihtoi gaw Eliah re ngu hkap la ma ai. Shan lahkawng yang gaw Yesu Madu **Tabaw** bum kaw nsam galai ai shaloi, shi a pai hkra, makau hta nga nga ma ai (Mt 17:3). Eliah gaw Yaweh karai hta kamsham nna Yaweh karai hkang da ai lam mahkra hpe sadu dung let kang ka gun hpai wa ai. Nu wa ni gaw gara hkum hkam sha wa ma ai kun?

Yesu Madu hta tawn da ai San Petru a Makam

Muk hpe shalaw ai lamyit kumla gaw kasa ni a matu myit n gun kaba rai nga ai. Ndai laban na Kabu Gara Shiga hta mung Yesu Madu Kasa ni shi hta kam hpa wa na matu si mani ai hte woi zing lum la nga ai.

Yesu Madu shana tup akyu hpyi ai gaw kasa ni Kawa Karai Kasang hpe kamsham kamhpa wa na matu rai nga ai. Kasa ni kaw du wa ai shaloi shanhte ni kajawng ai

hte “minla” ngu jahtau marawn ma ai. Dai zawn hkrit kajawng ma ai hpe Yesu chye ai shaloi jang “Myit n kaji ai sha apyaw sha nga mu; ngai she rai nngai; hkum hkrit nga myit” ngu bai tsun wa ai. Anhte ni hkrit tsang ten shagu Yesu Madu anhte hte rau nga nga ai hpe myit dum ga. “Shaloi, Petru mahtang htan nna, Madu e nang rai n yang gaw, hka ntsa hku nang kaw sa du lu na, ngai hpe shaga la e,” ngu bai hpyi sown ai. San Petru a ga hta Madu re ai hpe matsin sai; Madu hpe kam sham ai ngu ai lachyum rawng nga ai. *Ma langai mi zawn shakut chyam mayu ai myit kaba la nga ai majaw shi sara galaw ai zawn hkan galaw mayu myit rawng wa ai rai nga ai.*

Yesu Madu mung shi hpe “Sa wa rit” ngu shaga ai. Petru hkawm sa wa ai shaloi “Nbung ja ai hpe mu jang shi hkrit mat ai rai nna, hka hta lup bang wa jang, Madu e ngai hpe sai la rit” ngu bai hpyi nem ai. Yesu mung shi hpe kalang lata ta ladawn nna sai la ai. “ai n kam ai wa e! Hpa majaw nang kam shut nga n ta” ngu bai shadum wa ai. “Li kata hta sang mat jang, dai n-bung num mat wa ai hte shanhte mung shi hpe nawku let, Nang gaw Karai Kasang a Kasha kaja wa teng teng rai nga ndai” ngu mu ai (Mt 14:26-33). Ndai mabying hpe lakap nna anhte a prat hta bying ai hpe tinang hkum tinang bai shing daw sumru la mai nga ai.

Anhte Hkristan hpung masha ni gaw sape ni a shara kaw shang la ai ni rai nga ai. San Mahte gaw hkristan masha ni hpe, Yesu a kasa/sape ni a mahkrum madup kaw na sharing la na matu n gun jaw nga ai. Hkristu hta anhte a makam, lani hte lani kung grau wa na ra ga ai. Myit pyaw lam lu jang she Hkristu hta kam sham lam madun ai gaw anhte a matu n hkum tsup ai. Hkristu hta anhte a makam hpe kaja dik madun dan lu ai gaw yak hkak jam jau ai aten she rai nga ai. Yesu Madu hta kam hpa ai rai yang anhte hta n mai bying ai ngu lam n-nga ai. Anhte, ndai ga si hpe galoi mung tsun ai rai nga ai. Raitim, ta tut mayak hkrum katut wa ai ten hta anhte a kamsham myit gaw tinang shadu da ai hta grau n gun kya taw chye nga ai. Dai majaw agung alau hkrum wa shagu asum jaw nna loi loi hte shut hpyit nga ga ai.

Masha ni garum nlu jang she “Hkyela rit Madu e” ngu akyu hpyi chye ga ai. Dai akyu hpyi ga tsun lu na matu anhte ni aten law law gang da chye ga ai. Kaja wa nga yang anhte ni yak hkak jam jau ten ni hte agung alau hkrum ten ni hta Yesu Madu anhte hte rau nga nga ai rai nga ai. Anhte mahtang shi hpe n-dum ai majaw rai nga ai. Shi anhte hpe garum na matu galoi mung n-hpang hkrat ai. *Anhte a mahkrum madup ni hte nan anhte Yesu Madu hta kam hpa nga na matu anhte hpe shadum nga ai.*

San Pawlu makam masham lam hta aja awa nan chyam katut ai lam

Chyum Mungga daw lahkawng hta, San Pawlu gaw Hkristu hta kam hpa kam sham na matu shaga la hkrum ai majaw Karai Kasang hpe chyeju dum n-ma rai nga ai lam tsun da ai. Hkritu hta kam sham ai myit gaw shi hpe myit pyaw lam jaw ya ai. Hkristu hta San Pawlu kam sham myit hpe gang jahkring da n-lu ai. Raitim, shi a prat hta wudang ngu ai myit sumru yak ai lam langai nga ai. Dai gaw, shi tsaw ra ai Israel myusha ni Yesu hpe hkyela Madu hku hkap la na matu, hpa rai ningdang ma ai kun ngu sumru ai lam rai nga ai.

Yuda masha shagu gaw Hkristan tai ma ai. Raitim, Myu sha ni Hkristu hpe n hkap la ma ai. Dai myu sha ni a ji woi ji wa ni hpe Karai Kasang ga sad i jaw da ai Hkye la Madu, Yesu hpe hpa rai n hkap la ma ai kun?

Hpa rai dai zawn n hkap la na matu ahkang jaw ai kun? Karai Kasang ga sad i n-nга ai wa rai kun,? san pawlu myit yak ai lam rai nga ai. *San Pawlu gaw shi hkum shi, Karai Kasang hpe ga sad i n-dung ai wa ngu galoi n-hkam la ai.*

Dai hte seng nna, Karai Kasang, San Pawlu hpe, mahtai hkrak n'jaw ai. Dai mungsung lam hte seng nna, San Pawlu Karai Kasang hpe asum jaw kau ra mat ai. Karai Kasang hpe ga san san nga na malai, kamsham kamhpa nga na lam sha nga sai. Israel myusha ni Hkristu hpe n hkap la ma ai; ningdang ma ai; rai tim, Karai Kasang shi a myusha ni hpe tsaw ra ding yang rai nga ai. Lani mi na aten hta, Shanhte, Yesu Madu hpe hkap la ai nhtoi du wa na re ngu San Pawlu kam nga ai.

Dai Majaw San Pawlu Karai Kasang hpe kamsham ai hte shakawn shagrau akyu hpyi ga hte jahtum da nga ai. Rom 9:5 hta, “Yawng mayawng a ntsa e up nga ai Karai Kasang hpe htani htana shagrau sha-a nga ga law! Amen.”

San Pawlu a akyu hpyi ga gaw Karai Kasang yaw sin ai lam hpe n chye na, n hkawn hkrang nna, makam chyam hkrum ai ten nsin chyip nga dum ai aten hta, akyu rawng, akyu pru wa na re. **Jesamany** sun hta Yesu Madu hkum nan akyu hpyi ai “Wa e, na a myit ra ai hku rai u ga law (Mt 26:42).”

Akyu hpyi saga

Wa e, anhte a ntsa, Nang Madu a yaw sin ai lam ni hte Na a Kasha shingtai Hkyela Madu Hkristu a sharing shaga ai lam ni hpe n'chye na n'hkawn hkrang nna myit um-ang aten ni hta Nang Madu hpe kamsham kam shamyat nga lu na chyeju jaw ya rit. Na a myit ra ai hku rai u ga law. Anhte a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai. Amen.

Hkristu hta tsawra ai kanu kawa tara hkaw sara/num ni e, ndai laban baw pranwan ladaw hta (19) ngu na laban rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) 1Hkawkam 19:9,11-13

Chyum Mungga Daw (2) Rom 9:1-5

Kabu Gara Shiga Mt 14:22-33

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.

My inspiration

Mara shagun ai ga gaw ntsun ga. Dai ga tsun na rai yang shawng sa yu, arau nga yu, hkan galaw yu na she myit yu na tsun. shanhte gaw grai shakut taw ai. dai hta grau jan na bying shangun mayu jang hpaji sharin jat ya. ladat shaw ya. hpaji jaw ya masha she mai ai. masha jat ya. myit ndik jang gaw tinang hkum nan dai bungli sa galaw ga. ngai hpa baw shang lawm yu sai. garum ai ngu gaw amyu myu nga ai. ja gumhpraw hte garum na ga tap tap nmai ai. dai ja gumhpraw gaw rung na matu, hpung na matu, yawng na matu, myit na atsawm galaw da ma ai. shabrai kum hpa hta na lai na shajan jaw ai, la ai nmu shi ai.